

Z a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 50. Zettortdeenâ 12tâ Dezembera 1835.

Z a u n â s i n n â.

Ne fenn (22. Okt. deend) Liggerischka muischas pagasta wezakaiss, Timper Justins us jakti eijocht, no kabda Kalkunes fainneeka to sinnu dabbuja, ka tas turweja fillina kabduis trihs sweschus zilwekus ar plintehm redsejis, kas gan laupitaji effoschi. To dsirdejis Timper Justins tulihit sapulzinaja wiffus turwumâ dsihwodamus laudis, nostahdija tohs no weenas pusses pee Lauz-uypes, no ohtras us ta zetta, kas zaur to fillinu eet, un pats ni gahje tahs pehdas dsiht, fo jaunâ sneegâ drihs atradde. Meschâ eegahjuscham pehdas atkal pasudde, un lifkabs, ka no mescha ahra us laufu eijocht; bet aschi us-luhfodams manniya, ka tatschu us meschu bij eets, bet ar atpakkal greesteem sohleem. Teem nu pakkal eedams useet pateeki weenam laupitajam, kas tam tulihit sawu plinti prettim turreja, un to noschaut draudeja, ja ne eeschoht prohjam. Timper Justins, schê weens pats buhdams, tiffakai masu paligu turwumâ turredams, un wehl zittuis blehdneekus fillâ mannidams, lifkabs bailigs un teize, ka tiffakai jehgeris effohts, kas meddidams apfahrt staigajis, un ne kam ne grihbobt teikt, fo schê usgabjis, jau no bailehm, ka wihrs tam atreebdamees us preekschdeenahm kabdu skahdi ne darritu. Sazzija arri wehl schohs wahrduis us wiannu: tu man krezes kâ passihstams; mehs gan jau kautkur kabdu schnapfi buhsim kôhpâ dschruschi. Laupitais zaur scho runnu tã kâ mihsstaks palizzis, luhdse nu Timperu, lai tas ne kam fo ne salkobt, ka schis schê effoht, un tam wehl eedeme 30 kapeikas sudr. nauda, lai us wianna wesselibu frohgâ dsirroht. Timpers nu leetâ steigschanâ steidsahs no filla ahra, kluppe tur sawam sirgam muggurâ, un jahje us Kalkunes muischu, kas tiffakai pussohtru wersti no turrenes bija, un deme tur sinnu no ta, fo pats bij redsejis un dsirdejis. Par laimi

patlabban muischâ bija pulks lauschu, kas rekruschu lohsechanas deht bij sapulzinati. Ahtri un preezigi wiffi, no muischas waldischanas wessli, steidsehs us fillu, tohs laupitajus sakerrt, kas teem arri jebtschu ar leelu publeschanu isde-wahs. — Tee sanehme

1) to blehdneeku, kas few pee isklaufinaschanas to wahrdu Zwan Wassiljew peelikkabs; bet pehz Illukstes pilskunga teesa pasinna, ka tas bija tas niknais laupitaju-wirfneeks Timowei Lesnitschonnet, kas jau tiff dauds laupischanas un warras darbus (ir preeksch pahri gaddeem pee teem gohdigeem Sibkeles un Demmes mahzitajeem, un pee dauds zitteem tur apfahrt dsihwodameem) bija padarriis, kas jau daudsreis sanemts, teesahts un us Siberiju fuhthts, bet allaschin wehl no saweem zeetumeem ismuzzis. Ir schoreis gan gruhiti bija sanemmams un 2 schahwenus dabbujis, weenu itt weegli fahnds ar lohdi, ohtru ar sfrohsteem ziffâ. — Ohtrs, fo sanehme bija

2) zilweks, kas isteizehs effohts no teem wiannupuff Dinaburgas us semmehm dsihwodameem saldateem, no kurreem isbehdsis, un ne fenn tiffakai wehl schim laupitajam peesfittees;

3) zilweks, kam passe bija no Dinaburges, kas lifkabs tohs zittus laupitajus ne passihstobt, kurru pulkâ to atradde, bet kas tomehr lihds ar wiannem us Illuksti tappe wests, un kas no turrenes us Dinaburgu atpakkal weddoht, atkal isbehga.

Ar gohdu peeminnama un teizama irr ta apdohmiga un ruhfiga publeschana, ar fo Timpers un Kalkunes laudis teem blehdneekem bes apnikschanas pakkal dsinnahs, kamehr tohs rohkâs dabbuja.

L o h y u b a r r i b a .

No Wahzsemnes tohp rakstihst, ka lohpus itt brangi ar kaltetahm lappahm warr usturreht. — Ut ta buhtu geldiga leeta, ka tahdös gadbdös, fur lohpu barriba irr knappa, ar scho paligu warretu glahbtees! Sirgeem, kas deht lauku-darbeem tappe turreti, dewe pufs tik dauds ausu-miltus jeb ausu-atschirras ka zittahm reisehm, un kaltetas lappas tohs tik labbi barroja un spehzigus usturreja, ka ar seenu barrotus. Ir flauzameem lohpeem zittu barribu ne dewe, zaur dascheem mehnescheem, un peens teem ne trubka, un bija tauks un labs, itt ka tee buhtu ar dahbolineem jeb taukahm sahlehbm barroti. Bet ne wiffas lappas irr geldigas deht lohpu-usturrechanas; tahs wiffulabbakas irr no wihlfnes, klawas, ohfscha, affazies (kohzinsch kas ne augsti un tik dahrsös aug) un zittas lappas no zeeteem kohkeem, ka no gohbas, ohsola, lagsdeem un no leepas; nohtes laika arr tahs no elfschneem, behrsahm un apsehbm warr nemt. Bet to waijag sunnaht, ka tahdas lappas ne geld pee barroschanas, kas ruddeni no kohkeem birsi, bet tahdas ko pascha waffara no kohku wirsunneem nobrauja, jeb ar wisseem smalkeem sarrineem nogreesch. Ja lappas ween irr, tad tahs waijaga iskalteht ka seenu, un ja ar wisseem sarrineem, tad masös kuhlsichdös jafaseen un jausfleen, ka wehjsch tohs warr pahrupuht un kalteht. — Wezzi fainneeki Wahzsemne lihdsina 100 tahdu iskaltetu lappu-kuhlsichu ar wairak ne ka pufs birkawas seena, un dohd wehl to labbu padohmu, schohs lohthi geldigus kohkus, pee sawahm mahjahm dehstihst, wisswairak tahdas malläs, fur meschi tabli.

C. M. — r.

Kas zeltahs no lohpu wahrdsin-
naschanas?

Rahda pilsehta Wahzsemne dsihwoja wezs wihrs, Ignaz Schwader wahrda, lohthi wesseligis un kahdus 55 gaddus wezs. Schis allasch usnehmahs sawu gaili tibdiht un ar winnu kantees; ta ka schis sawam kungam wirsu lehze un

winnam daschurcis nejanki cekohde un winnu facebe, bet wahres atkal sadshje un neeks ne kaiteja. Bet zaur tahm allaschahm tibdischanahm un fauschanahm gailim tahds atreebigis prohts prett sawu kungu zehlahs, ka, kad tikkai to us statka nahdamu eeraudsija, gailis tulihst tam wirsu sfrehje.

10tä Oktober 1811tä gadda Schwaders atkal, pehz wezza eeradduma, sahze ar gaili kantees, bet schoreis gailis bij lohthi pikts. Winsch sawam kungam stary ihfschka un garraja pirksta labba rohka ta cekohde, ka affins drufzin tezzeja. Schwaders par to mas ko behdaja, un tanni deena siipri strahdaja. Bet wehl tanni pascha waffara winnam drudsis peesittahs, un labba rohka tappe lausim laussa un lohthi sahpeja. Winsch dohmaja, saaukstejees effus un tadeht, eekam gulleht gahje, labbu kruhsiti pleederutehjas dsehre. — Ohtra rihta jau rohka ittiu farkana un lihds padussef sawampusi karsii degge un sahpeja. Nu tappe flinneekam daschadas sahles dohtas, bet neko ne lihdsjeja. Zau 20tä Oktober daschäs weetas farkanas sihmes rahdijahs, un 21mä Oktober pee padusses melni tuhkuini mettahs, kas arri daschäs weetas pee meefas rahdijahs, un tanni pascha deena, prohti: 21mä flinneeks nomirre.

No scha stahsta mahzamees, ka ir tahdu lohpu kohdums, kas ne mas pee teem ne tohp skaititi, kam nahwigs kohdums, tatschu zaur to, kad winnus karrina (eedusmo), nahwigs paleek, un teescham arri nahwi peewedd. — Lai tadeht ikkatrs — wisswairak behrni — fargahs, lohpus tihschu karrinaht, ka tas daudjrenj ar sunnem un kaffeem noteek, kad tohs pee barribas ne keef meerä.

R — z.

Ir dserschana auglus nefs.

Ja gribbi, ka tewim weenumehr slahptu, tad paleez par dsehraju; jo wairak dserschi, jo wairak tewim dsert slahpstehs.

Ja ne gribbi draugus, kas gruhda deena tewim par labbu sawu puhru peebertu un sawu mazzimu atwertu, tad paleez par dsehraju; jo dsehrajam par labbu to nerweens ne darris.

Za ne gribbi us preekschu tift, eeksch mahju kohpschanas, ja gribbi ka mahju jumts paleek nelahpihts, paleez par dsehrajau; jo dsehrajam paleek ir meesa neuskohpta, ir kreflis nelahpihts.

Za gribbi nabbags tift, paleez par dsehrajau; dsehrajam ahtri pimberis kabbatâ pliks tohp, un kad to pliffu isnehmis, tad asohte tuffscha, un arri wehders tuffsch.

Za gribbi kâ tawi peederrigi baddu apmirtu, paleez par dsehrajau; jo snapsitis istehrehs beidsamu graudinu no apzirkna, snapsis nokaus wissmasafu zahliti, un iswills beidsamu mahrfu no fullites.

Za gribbi, lai tewis peekrahpy, paleez par dsehrajau; jo dsehrajam balta strihpa atspibd kâ melna, un swinna nauda kâ sudraba nauda, wehrdina gobbals kâ sudraba rublis.

Za wiffai gribbi, kâ tewis apsohg, paleez par dsehrajau; jo sagli labpraht tahdus apsohg, kas cereibuschi zella mallâ snausch.

Za gribbi palikt kurlis un aks, paleez par dsehrajau; dsehrais kâ wehrsis, kad sauz, wansch ne dsird, dsehrais kâ meets, kad winnam wirfû nahf, wansch ne reds.

Za gribbi palikt par gekfi, paleez par dsehrajau; un tew buhs tik dauds sapraschanas galwâ, kâ tihteram, kas eepleschahs, asti.

Za gribbi ka gohdigi laudis tewis dsihrës ne alzina paleez par dsehrajau; dsehrajus dsihrës ne mehds aizimabt.

Za gribbi sawai dsihwibai gallu darriht, paleez par dsehrajau; snapsitis nokaus tewis pamahstnam.

Za gribbi lai zitti arr sinn, fo tu sinni, paleez par dsehrajau; snapsitis wehl ne buhs kauldës eelihdis, un tawis firdsprahs buhs wisseem sinnamë.

Za dohma, kâ tewim wiffai dauds spehka, paleez par dsehrajau; snapsitis sakaltinahs wiffu spehku kauldës.

Za tewim wiffai muggura neef, paleez par dsehrajau; dsehrajam allasch speekis un pahtaga danzo par mugguru.

Za ne sinni kur naudu list, paleez par dsehrajau; dsehrais proht weenâ deenâ wairak isfchkehrdeht, nedstas neddekâ proht sagahdaht.

Za gribbi istablehm smirdeht, paleez par dsehrajau; dsehrais smirdoht kâ subdu tshuppa.

Za gribbi, lai tewis seewa un behrni eenihst, paleez par dsehrajau; dsehrajau ir meefigi behrni pehzgallâ ne warr leelâ gobdâ turreht.

Za ne gribbi ne weenu sohli spert us preekschu, eeksch wiffa kas irr labs, paleez par dsehrajau; dsehrais us preekschu ne teek eeksch tam, kas irr labs.

Za gribbi grahwës gulleht, ja gribbi zauru pakauft, lai tewi plehsch ais matteem, spahrda ar kahjam, un azzis splauj, paleez par dsehrajau; dsehrajam tahds gohds gan warr notift.

Za pribbi firdsisbailes un mohkas, ja gribbi lai firdeshsti tewis krent, paleez par dsehrajau; dascham dsehrajam tas effoht notizzis.

Kahdus wahrduß wehl peeminneschu, fo dsehrais sawai feewai un saweem behrneem us mirstamu gultu zitteem dsehrajeem par pamahzischamu irr fazzizis. Tee wahrdi tâ skann:

Mantu, behrni! jumts ne warru atstaht, ta peederr teem kas mannis ar brandwihru meelofschchi. Labbu slawu jumts ne warru atstaht, manna slawa irr lahsti un apsmeeschana. Upsmeeschanu un apfauneschonu arridsan tewim, seewin mihla! atstahju, par to ka no karstas miblestibas mannis effi nehnufti par wihru, un par to ka manni labbi effi uskohpusti tewim wehl atstahju nabbadsibu, truhkumu un behdu affaras. Mufsu behrneem atstahschu dsehrajau labbu preekschihmi. Meefu nowehlejeet tahrpeem, par dwehsele patß esinu gahdajis un to nodewis tam kas fakka: dsehrajau debbes walstibu ne eemantohs.

W. P.

W e e f a s f l u d d i n a f c h a n a s.

Us pawehleschonu tahs Keiseriffas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walsts 20. 20. 20., tohp no Wadalkes pagasta teefas wiffi tee, kam taifnas prassischanas pee ta Wadalkes saimneeka Muzzenecku Jahna buhtu, par kurrea mantu konkurse

Spreeſta, ſcheit uſſaukti, lihdſ 16tu Janwar 1836 pee ſaudeſchanaſ ſawaſ teefas pee ſchihſ pagasta teefas peeteiktees un tad ſagaidiht ko teefa ſpreebiht. I

Wadaſſes pagasta teefa, 9ta November 1835.
(L. S.) Zahne Waldmann, pagasta wezzakaſ.
(Nr. 68.) Ernst George Trautmann, pagasta teefas ſrihweriſ.

Us pawehleſchanaſ tahſ Reiferiſſas Majeſteetes, ta Watwaldineeka wiſſas Kreewu Walſis 20. 20. 20., tohp no Krohna Reſchamuiſchſ pagasta teefas wiſſi tee, kam taiſnaſ praſſiſchanaſ pee ta Jaun-Platoned ſainneeka Pukſtu Samela buhtu, par kurra mantu ſchodeen konkurſe noſpreeſta, uſſaukti, 8 neddetu ſtar-pa pee ſchahſ teefas peeteiktees, zittadi neweens wairſ ne tapſ klaufihtſ.

Krohna Reſchamuiſchſ pagasta teefa, 13ta No-
wember 1835. 3

Tohm Geddert, peefeſhetaiſ.
G. Paulborn, pagasta teefas ſrihweriſ.

Wiſſi tee, kam kahdaſ taiſnaſ parradu praſſiſchanaſ pee ta Behrſumuiſchſ ſainneeka Weiſu Indrika buhtu, par kurra mantu konkurſe ſpreeſta, tohp uſ-

ſaukti, lihdſ 18tu Janwar 1836 ar ſawabm praſſi-
ſchanaſm pee ſchihſ pagasta teefas peeteiktees, jo
wehlaſi neweens wairſ ne tapſ klaufihtſ.

Behrſumuiſchſ pagasta teefa, 23ſchâ November
1835. 3
(L. S.) +++ Zaune Wittum, pagasta wezzakaſ.
(Nr. 35.) Leonh. Auterhuff, pagasta teefas ſrihweriſ.

Edeneſ ubdeneſ-ſudmallas ka arri frohgſ, tapſ no
Zahneem 1836 lihdſ Zahneem 1839 uſ trim gadeem
wairakſohlitajem uſ arrenti iſdohti. Kam patiktu
ſcho arrenti uſnemt, lai 8ta un 10ta Janwar 1836
pee Kuldigaſ pagasta teefas peeteizabſ.

Kuldigaſ gagasta teefa, 4ta Dezember 1835. 3
E. Willewich,
(Nr. 5.) muifchſ walbitaja weeta.

Zitta ſluddinaſchana.

Mohdereſchana no 120 ſlauzamahm gohwim, ka
arri 3 frohgi, Kapſehdeſ muifchâ ne tahl no Leepajaſ,
tapſ no Zahneem n. g., t. i. no 12ta Juhni 1836 uſ
weenu gaddu uſ arrenti iſdohti. Kam patiktu ſcho
arrenti uſnemt, lai 20ta Dezembere deena Kapſehdeſ
muifchâ peeteizabſ, kur ſcha mohdereſchana un ſchee
frohgi wairakſohlitajam tapſ eedohiti. — 2

Naudaſ, labbiwaſ un prezzu tirguſ uſ plazzi. Nihgſ tami 9ta Dezembere 1835.

	Sudraba nauda.			Sudraba nauda.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 60 kap. papibru naudaſ gelbeja	1	—	1 pohdeſ kannepu	—	80
5 — papibru naudaſ	1	37½	1 — linnu labbakaſ ſurteſ — —	2	40
1 jauneſ dahldeſiſ	1	32	1 — ſliktakaſ ſurteſ — —	2	20
1 puhreſ rudſu	1	70	1 — tabakaſ	1	—
1 — kweeſchu	1	80	1 — dſelſeſ	—	70
1 — meeſchu	1	25	1 — ſweeſta	2	20
1 — meeſchu = putrainu — —	2	—	1 muzza ſilku, preeſchu muzza — —	6	25
1 — auſu	—	80	1 — wiſſſchnu muzza — —	6	50
1 — kweeſchu = miltu	2	30	1 — ſarkanaſ ſahlſ	6	—
1 — bihbeletu rudſu = miltu — —	2	—	1 — rupjaſ leddainaſ ſahlſ — —	5	—
1 — rupju rudſu = miltu — —	1	70	1 — rupjaſ baltaſ ſahlſ — —	4	50
1 — ſirnu	1	50	1 — ſmalkaſ ſahlſ	4	—
1 — linnu = ſehlſlaſ	3	25	50 graſchi irr warra jeb papibreſ rubliſ un warra nauda ſtahw ar papibreſ naudu weena maſſa.		
1 — kannepu = ſehlſlaſ	1	50			
1 — kimmenu	5	—			

B r i h w d r i e f e h t .

No juhrmallas-gubernementu augſtaſ waldiſchanaſ puffeſ: Hofraht von Braunſchweig, grahm. pahluhſotaiſ.